

PREDSTAVY ŽIAKOV STREDNÝCH ODBORNÝCH ŠKÔL O ICH BUDÚCEJ ŽIVOTNEJ DRÁHE

NOTIONS OF STUDENTS OF SECONDARY VOCATIONAL SCHOOLS ABOUT THEIR FUTURE LIFE PATH

BALÁČKOVÁ LUBICA, (SR)

ABSTRACT

The author presents the partial results of the research granted by KEGA project 3/4279/06: "The State of the Secondary Vocational Agri-Food Education in Nitra Region and its Optimal Structure Proposal." Attention is mainly devoted to the notions of students about their further education in the studied field as well as to their visions about their future acting in the countryside or in Urban areas.

KEY WORDS

Notions of students, the future life path, further education

ÚVOD

Každý človek keď premýšľa o svojej životnej dráhe v budúcnosti vie, že existuje veľa faktorov, ktoré môžu ovplyvniť ako sa veci vyvinú a nie vždy závisia od nášho vlastného úsilia. Okolnosti sa môžu zmeniť: pokles ekonomiky zničí firmu, pre ktorú pracujeme; nová vláda môže zaviesť reštriktívne opatrenia pre oblasť, v ktorej chceme pracovať; naskytne sa príležitosť pracovať v inej krajine; úroveň akademického vzdelania, ktoré je potrebné pre určité pracovné miesto sa môže zvýšiť; nákladné auto narazí do auta, ktoré riadime ... Život je zložitý. Napriek tomu môže byť uľahčením pozerieť sa na možnosť voľby našej životnej dráhy v budúcnosti cez objektív ľudských práv.

Ambíciou konferencie bolo prezentovať pedagogicko-psychologické aspekty stavu a vývoja štruktúry stredného odborného vzdelávania s akcentom na poľnohospodársko-potravinárske vzdelávanie na Slovensku, konkrétne v Nitrianskom samosprávnom kraji. Hlavným zámerom konferencie bolo venovať pozornosť štruktúre učebných a študijných odborov v kontexte reálnych potrieb poľnohospodársko-potravinárskeho komplexu a rozvoja vidieka. Zároveň v súlade so súčasnými trendmi v stredoškolskom odbornom vzdelávaní prezentovať výsledky výskumu v rámci riešenia projektu KEGA 3/4279/06: "Stav stredoškolského odborného poľnohospodársko - potravinárskeho vzdelávania v Nitrianskom regióne a návrh jeho optimálnej štruktúry".

MATERIÁL A METÓDY

V júni 2008 boli formou dotazníka oslovení žiaci vybraných stredných škôl. Náhodný výber respondentov - študentov podliehal základnému kritériu, ktorým bol 2. ročník štúdia v učebnom odbore a 3. ročník v študijnom odbore poľnohospodársko-potravinárskeho a veterinárneho zamerania, vrátane odborov korešpondujúcich so službami na vidieku. Študentskú vzorku respondentov tvorilo 61 % študentov študijných odborov a 39

% študentov učebných odborov. Celkovo sme získali odpovede od 361 študentov vybraných škôl. Z toho 31 % tvorili študenti potravinárskych škôl a 69 % študenti škôl s poľnohospodárskym a veterinárnym zameraním.

Našu pozornosť sme venovali najmä na to, či by chceli v budúcnosti žiť a pôsobiť na vidieku. Dané skutočnosti sme sledovali na báze vybraných indikátorov, ktorými sa stali miesto trvalého bydliska respondentov (mesto – vidiek), hodnotenie predpokladov pre dosiahnutie životného úspechu a predstavy respondentov o ich budúcej životnej dráhe v spojitosti so životom na vidieku. Na základe stanovených indikátorov sme vyslovili nasledovné hypotézy:

H1 – Predpokladáme, že väčší záujem o doplnenie si kvalifikácie v inom odbore a o štúdium na vysokých školách prejavia respondenti pochádzajúci z mesta.

Predpokladáme, že väčší záujem o ďalšie vzdelávanie prejavia študenti študijných odborov (poľnohospodári, potravinári).

H2 – Predpokladáme, že respondenti zo škôl s poľnohospodárskym a veterinárnym zameraním budú mať väčší záujem o ďalšie štúdium ako respondenti pochádzajúci zo škôl s potravinárskym zameraním.

H3 – Predpokladáme, že respondenti pochádzajúci z vidieka by chceli ostať bývať na vidieku ale pracovať v meste a respondenti z mesta nespájajú svoje budúce pôsobenie so životom na vidieku.

H4 – Predpokladáme, že svoje budúce pôsobenie spája so životom na vidieku viacej respondentov zo škôl s poľnohospodárskym a veterinárnym zameraním ako respondenti zo škôl s potravinárskym zameraním.

VÝSLEDKY

Tab. 1: Predstavy respondentov vybraných škôl o ich budúcej životnej dráhe

UKAZOVATEL	SŠ			ZSŠ				SOS			SOU				CELKOM			
	U	ŠO		UO		ŠO		U	Š		UO		ŠO		UO		ŠO	
ŤYP ODBORU	P	P	%	P	%	P	%	P	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%
Zamestnať sa vo vyštudovanom odbore		1	0,28	25	6,92	5	1,38		2	0,55	9	2,49	8	2,22	34	9,42	16	4,43
Odišť za prácou do zahraničia		8	2,22	32	8,86	15	4,15		10	2,77	20	5,54	27	7,48	52	14,40	60	16,62
Doplniť si kvalifikáciu v inom odbore		4	1,11	1	0,28	2	0,55		37	10,25	5	1,38	2	0,55	6	1,66	8	2,22
Študovať na VŠ		20	5,54	15	4,15	20	5,54		3	0,83	3	0,83	19	5,26	18	4,99	96	26,59
Podnikať		3	0,83	12	3,32	14	3,88		4	1,11	7	1,94	9	2,49	19	5,26	29	8,03
Iné		7	1,94	7	1,94	1	0,23		1	0,23	5	1,38	4	1,11	12	3,32	9	2,49
Neodpovedal				1	0,28										1	0,28	1	0,28
Spolu															142	39,28	219	60,61
															P: 361		100 %	

* P – počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Výsledky výskumu poukazujú na rozdielnosť predstáv študentov učebných a študijných odborov o ich budúcej životnej dráhe. Zatiaľ čo respondenti učebných odborov uvažujú po ukončení štúdia odísť za prácou do zahraničia (14,40 %), študenti študijných odborov uprednostňujú štúdium na vysokých školách (26,59 %). Na druhom mieste nasleduje u respondentov z učebných odborov zamestnať sa vo vyštudovanom odbore (9,42 %) u respondentov zo študijných odborov sa prejavil záujem o prácu v zahraničí (16,62 %). Na treťom mieste sa zhodujú predstavy respondentov učebných odborov (5,26 %) aj študijných odborov (8,03 %), konkrétne je to predstava o vlastnom podnikaní. **Hypotéza, ktorou sme predpokladali, že väčší záujem o ďalšie vzdelávanie prejavia študenti študijných odborov sa nám potvrdila** (hypotéza 1). V menšej miere boli zastúpené ďalšie odpovede z uvedenej položky dotazníka (viď tab.1). Zhodné umiestnenie sme zistili v možnosti voľnej odpovede, kde respondenti ako učebných tak aj študijných odborov uvádzajú, že nemajú jasnú predstavu o svojej budúcej životnej dráhe. Vyskytovali sa tu profesie (napr. policajt, šofér, profesionálny vojak, futbalistka), ktoré jednoznačne nesúvisia so študovaným odborom.

Tab. 2: Predstavy respondentov vybraných škôl podľa študijného zamerania o ich budúcej životnej dráhe

ukazovateľ	Poľnohospodárske a veterinárne študijné odbory		Potravínárske študijné odbory		celkom	
	P	%	P	%	P	%
Zamestnať sa vo vyštudovanom odbore	42	11,63	8	2,22	50	13,85
Odísť za prácou do zahraničia	72	19,94	40	11,08	112	31,02
Doplniť si kvalifikáciu v inom odbore	7	1,94	7	1,94	14	3,88
Študovať na VŠ	74	20,25	40	11,08	114	31,58
Podnikať	37	10,25	11	3,05	48	13,30
Iné	16	4,43	6	1,66	22	6,09
Neodpovedal	1	0,28	0	0	1	0,28
Spolu	249	68,97	112	31,02	361	100

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Hypotézou 2 sme predpokladali, že respondenti zo škôl s poľnohospodárskym a veterinárnym zameraním budú mať väčší záujem o ďalšie štúdium ako respondenti pochádzajúci zo škôl s potravinárskym zameraním.

Výsledky výskumu nepoukazujú na veľkú rozdielnosť predstáv o budúcej životnej dráhe respondentov z poľnohospodárskych a veterinárnych škôl a potravinárskych škôl. Respondenti z poľnohospodárskych a veterinárnych škôl (20,25 %) po ukončení štúdia na strednej škole by najradšej pokračovali vo vysokoškolskom štúdiu. Takmer rovnaký záujem bol prejavovaný o prácu v zahraničí (19,94 %). Relatívne nízky záujem bol prejavovaný o prácu vo vyštudovanom odbore (11,63 %) a o podnikanie (10,25 %). Rovnaké zastúpenie nachádzame v odpovediach respondentov z potravinárskych škôl, v ktorých vyjadrili záujem o štúdium na vysokých školách a prácou v zahraničí (11,08 %). Je na zamyslenie skutočnosť, prečo respondenti s potravinárskym zameraním v minimálnej miere uvažujú o možnosti podnikat' alebo zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Na základe týchto skutočností môžeme povedať, že hypotéza 2 sa nám **nepotvrdila**.

Tab. 3: Predstavy respondentov vybraných škôl podľa miesta bydliska o ich budúcej životnej dráhe

ukazovateľ	Poľnohospodárske a veterinárne študijné odbory				Potravínárske študijné odbory				celkom			
	Mesto		Vidiak		Mesto		Vidiak		Mesto		Vidiak	
	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%
Zamestnať sa vo vyštudovanom odbore	11	3,05	30	8,31	2	0,55	6	1,66	13	3,60	36	9,97
Odísť za prácou do zahraničia	25	6,92	41	11,36	19	5,26	21	5,82	44	12,19	62	17,17
Doplniť si kvalifikáciu v inom odbore	2	0,55	6	1,66	4	1,11	4	1,11	6	1,66	10	2,77
Študovať na VŠ	26	7,20	34	9,42	14	3,88	26	7,20	40	11,08	60	16,62
Podnikať	12	3,32	22	6,09	6	1,66	4	1,11	18	4,99	26	7,20
Iné	3	0,83	9	2,49	2	0,55	4	1,11	5	1,38	13	3,60
Neodpovedal			1	0,28							1	0,28
Spolu	79	21,88	143	39,61	47	13,02	65	18,00	126	34,90	208	57,62
Neuviedol M-V	17	4,71										

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Predpokladali sme, že väčší záujem o doplnenie si kvalifikácie v inom odbore a o štúdium na vysokých školách prejavia respondenti pochádzajúci z mesta. Z výsledkov výskumu môžeme skonštatovať, že v prvom rade rovnaký záujem prejavili respondenti z mesta aj vidieka o prácu v zahraničí až po tejto možnosti rovnako uvažujú o doplnení si kvalifikácie formou štúdia na vysokých školách. To znamená, že hypotéza 1 sa nám **nepotvrdila**, ale pri podrobnejšom porovnaní sa **prejavil nasledovný rozdiel** medzi respondentmi **z mesta a vidieka**: respondenti poľnohospodárskych a veterinárnych škôl z mesta prejavili záujem o štúdium na vysokých školách na prvom mieste a z vidieka na druhom mieste. Opak sme zaznamenali u respondentov potravinárskych škôl. Z vidieka respondenti prejavili väčší záujem o štúdium na vysokých školách ako respondenti z mesta. Je pozoruhodné, že o možnosti vlastného podnikania po ukončení stredoškolského štúdia uvažujú skôr respondenti z mesta ako vidieka (a hlavne z poľnohospodárskych a veterinárnych škôl a menej z potravinárskych škôl). Taktiež je na zamyslenie skutočnosť, že pomerne vysoké percento respondentov uvažuje o práci v zahraničí.

Tab. 4: Predstavy respondentov vybraných škôl podľa študijného zamerania o ich budúcej životnej dráhe

ukazovateľ	Poľnohospodárske a veterinárne študijné odbory				Potravínárske študijné odbory				celkom			
	UO	%	ŠO	%	UO	%	ŠO	%	UO	%	ŠO	%
Zamestnať sa vo vyštudovanom odbore	30	8,31	12	3,32	4	1,11	4	1,11	34	9,42	16	4,43
Odísť za prácou do zahraničia	34	9,42	38	10,52	18	4,99	22	6,09	52	14,40	60	16,62
Doplniť si kvalifikáciu v inom odbore	4	1,11	3	0,83	2	0,55	5	1,38	6	1,66	8	2,22
Študovať na VŠ	15	4,15	59	16,34	3	0,83	37	10,25	18	4,99	96	26,59
Podnikať	14	3,88	23	6,37	5	1,38	6	1,66	19	5,26	29	8,03
Iné	7	1,94	9	2,49	5	1,38	1	0,28	12	3,32	10	2,77
Neodpovedal	1	0,28	0	0	0	0	0	0	1	0,28	0	0
Spolu	105	29,08	144	39,89	37	10,25	75	20,77	142	39,33	219	60,66

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Výsledky taktiež poukazujú na skutočnosť, že respondenti študijných odborov ako poľnohospodárskych a veterinárnych škôl tak aj potravinárskych škôl prejavujú väčší záujem o doplnenie si kvalifikácie formou štúdia na vysokých školách ako respondenti z učebných odborov. Tí uprednostňujú prácu v zahraničí a zamestnanie sa vo vyštudovanom odbore pred štúdiom na vysokých školách či doplnení si kvalifikácie. Rovnaké zistenie môžeme konštatovať aj pri porovnaní respondentov z poľnohospodárskych a veterinárnych škôl a potravinárskych škôl. (viď tab. č. 4)

Toto porovnanie potvrdzuje náš predpoklad vyslovený v hypotéze 1, zistenie z tabuľky č. 1.

Tab. 5: Predstavy respondentov vybraných škôl o ich budúcej životnej dráhe a možnosti pôsobenia na vidieku

UKAZOVATEĽ	SŠ		ZŠŠ				SOŠ		SOU				CELKOM			
ŤYP ODBORU	ŠO		UO		ŠO		ŠO		UO		ŠO		UO		ŠO	
	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%
V budúcnosti by som chcel/la pracovať a žiť na vidieku	2	0,55	17	4,71	7	1,94	10	2,77	6	1,66	10	2,77	23	6,37	29	8,03
Svoje budúce pôsobenie nespájam so životom na vidieku	11	3,05	6	1,66	12	3,32	11	3,05	5	1,38	11	3,05	11	3,05	45	12,46
Chcel/la by som bývať na vidieku, ale zamestnať sa v meste	14	3,88	26	7,20	18	4,9	16	4,43	21	5,82	23	6,37	47	13,02	71	19,67
Je mi je to jedno, ešte som o tom neuvažoval/la	9	2,49	39	10,80	18	4,99	12	3,32	15	4,15	22	6,09	54	14,96	61	16,90
Iné	0		4	1,11	1	0,28	6	1,66	2	0,55	3	0,83	6	1,66	10	2,77
Neodpovedal			2	0,55			2	0,55					2	0,55	2	0,55
Spolu	36		94		56		57		49		69		143	39,61	218	60,38
													P: 361		100 %	

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Tab. 6: Predstavy respondentov vybraných škôl podľa študijného zamerania o ich budúcej životnej dráhe a možnosti pôsobenia na vidieku

ukazovateľ	Poľnohospodárske a veterinárne študijné odbory		Potravínárske študijné odbory		celkom	
	P	%	P	%	P	%
V budúcnosti by som chcel/la pracovať a žiť na vidieku	46	12,74	6	1,66	52	14,40
Svoje budúce pôsobenie nespájam so životom na vidieku	33	9,14	23	6,37	56	15,51
Chcel/la by som bývať na vidieku, ale zamestnať sa v meste	74	20,50	44	12,19	118	32,69
Je mi je to jedno, ešte som o tom neuvažoval/la	80	22,16	35	9,69	115	31,85
Iné	12	3,32	4	1,11	16	4,43
Neodpovedal	4	1,11	0		4	1,11
Spolu					361	100

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Hypotézou 4 sme predpokladali, že svoje budúce pôsobenie spája so životom na vidieku viacej respondentov zo škôl s poľnohospodárskym a veterinárnym zameraním ako respondenti zo škôl s potravinárskym zameraním. Pri porovnaní výsledkov (viď tabuľka č. 5, 6) sme zistili, že viac respondentov z potravinárskych škôl by chcelo bývať na vidieku ale pracovať v meste. Pomerne vysoký je záujem aj respondentov zo škôl s poľnohospodárskym a veterinárnym zameraním, no väčšina týchto respondentov nad touto otázkou ešte neuvažovala. Na základe týchto výsledkov musíme skonštatovať, že hypotéza sa nám **nepotvrdila.**

Tab. 7: Predstavy respondentov vybraných škôl podľa študijného zamerania o ich budúcej životnej dráhe a možnosti pôsobenia na vidieku

ukazovateľ	Poľnohospodárske a veterinárne študijné odbory				Potravínárske študijné odbory				celkom			
	Mesto		Vidiek		Mesto		Vidiek		Mesto		Vidiek	
	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%	P	%
V budúcnosti by som chcel/la pracovať a žiť na vidieku	7	1,94	34	9,42	3	0,83	3	0,83	10	2,77	37	10,25
Svoje budúce pôsobenie nespájam so životom na vidieku	19	5,26	13	3,60	14	3,88	9	2,49	33	9,14	22	6,09
Chcel/la by som bývať na vidieku, ale zamestnať sa v meste	20	5,54	50	13,85	11	3,05	33	9,14	31	8,59	83	22,99
Je mi je to jedno, ešte som o tom neuvažoval/la	25	6,92	49	13,57	20	5,54	15	4,15	45	12,46	64	17,73
Iné	7	1,94	5	1,38	1	0,28	3	0,83	8	2,22	8	2,22
Neodpovedal	1	0,28	1	0,28					1	0,28	1	0,28
Spolu	79	21,88	152	42,10	49	13,57	63	17,45	128	35,46	215	59,56
Neuviedol M-V	18	4,99										

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Hypotézou 3 sme predpokladali, že respondenti pochádzajúci z vidieka by chceli ostať bývať na vidieku ale pracovať v meste a respondenti z mesta nespájajú svoje budúce pôsobenie so životom na vidieku.

Na základe výsledkov uvedených v tabuľkách č. 7 a 8 môžeme skonštatovať nasledovné: respondenti z vidieka len čiastočne spájajú svoje budúce pôsobenie so životom na vidieku, nakoľko bývať by chceli ostať na vidieku, ale pracovať by chceli v meste. Síce väčšina respondentov z mesta sa touto otázkou ešte nezaoberala, napriek tomu pomerne vysoké percento respondentov nespája svoje budúce pôsobenie so životom na vidieku. Môžeme teda skonštatovať, že hypotéza sa nám **potvrdila**.

Tab. 8: Predstavy respondentov vybraných škôl podľa študijného zamerania o ich budúcej životnej dráhe a možnosti pôsobenia na vidieku

ukazovateľ	Poľnohospodárske a veterinárne študijné odbory				Potravínárske študijné odbory				celkom			
	UO	%	ŠO	%	UO	%	ŠO	%	UO	%	ŠO	%
V budúcnosti by som chcel/la pracovať a žiť na vidieku	19	5,26	27	7,48	4	1,11	2	0,55	23	6,37	29	8,03
Svoje budúce pôsobenie nespájam so životom na vidieku	7	1,94	26	7,20	4	1,11	19	5,26	11	3,05	45	12,46
Chcel/la by som bývať na vidieku, ale zamestnať sa v meste	33	9,14	41	11,36	14	3,88	30	8,31	47	13,02	71	19,67
Je mi je to jedno, ešte som o tom neuvažoval/la	41	11,36	39	10,80	13	3,60	22	6,09	54	14,96	61	16,90
Iné	3	0,83	9	2,49	2	0,55	2	0,55	5	1,38	11	3,05
Neodpovedal	2	0,55	2	0,55	0	0	0	0	2	0,55	2	0,55
Spolu	105	29,08	144	39,89	37	10,25	75	20,77	142	39,33	219	60,66

* P - počet

Zdroj: KPP FEM SPU v Nitre, KEGA: 3/4279/06, 2008

Na základe výsledkov z tabuliek č. 5, 6 a 8 môžeme skonštatovať, že väčšina respondentov ako z potravinárskych škôl tak aj z poľnohospodárskych a veterinárnych škôl spája svoje životné pôsobenie s vidiekom. Aj keď nie je veľký rozdiel v počte respondentov, ktorí sa zatiaľ touto otázkou ešte nezaoberali neznamená to, že túto myšlienku nepripúšťajú. Následne sa ale ukazuje, že respondenti študijných odborov nespájajú svoj život s vidiekom.

DISKUSIA

Na záver môžeme skonštatovať, že väčší záujem o rozšírenie si vzdelania štúdiom na vysokých školách majú respondenti zo študijných odborov a zo škôl poľnohospodárskych a veterinárnych (20,25 %) ako potravinárskych (11,08 %). Vo vyštudovanom odbore by sa chcelo zamestnať 11,63 % respondentov zo škôl poľnohospodárskych a veterinárskych a z potravinárskych škôl len 2,22 %. Perspektíva podnikania vo vyštudovanom odbore vyšla na základe našich zistení veľmi nízka. Konkrétne má takúto predstavu len 10,25 % respondentov z poľnohospodárskych a veterinárnych škôl a 3,05 % respondentov z potravinárskych škôl. Z toho 7,20 % respondentov pochádza z vidieka. Rovnako sa nám potvrdil súčasný trend bývania na vidieku a práce v meste, nakoľko 32,96 % našich respondentov má predstavu bývať na vidieku a pracovať v meste a len 14,40 % našich respondentov by chcelo zostať bývať aj pracovať na vidieku.

Podobné zistenia uvádza aj D. Kučírková, ktorá uvádza, že „*predstavy o životnej úrovni budúcich domácností detí dopĺňajú i očakávania ich životných kariér. Očakávania rastu ich životnej úrovne spájajú predovšetkým s ich vzdelaním. Priority v rozvoji životných kariér detí vidia predovšetkým v dosiahnutí vysokoškolského vzdelania. Nepredpokladajú, že by deti išli v ich stopách v profesijnej činnosti a volili si povolania jedného z rodičov. Veria v budúce uplatnenie sa detí na trhu práce. Ich budúce životné dráhy však nespájajú so životom v rodnej obci. Iba 15 % domácností predpokladá, že ich deti budú v perspektíve podnikat'*“ (Kučírková, 2003, s. 94).

ANOTÁCIA

Autorka v príspevku prezentuje čiastkové výsledky výskumu v rámci riešenia projektu KEGA 3/4279/06: "Stav stredoškolského odborného poľnohospodársko - potravinárskeho vzdelávania v Nitrianskom regióne a návrh jeho optimálnej štruktúry". Pozornosť je hlavne venovaná predstavám žiakov o ich ďalšom vzdelávaní v študovanom odbore a tiež ich predstavám o budúcom pôsobení na vidieku či v meste.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

Predstavy žiakov, budúca životná dráha, ďalšie vzdelávanie

LITERATÚRA

1. **KUČÍRKOVÁ, D.** 2003. Životné stratégie v predstavách členov vidieckych domácností. In: *Súčasný problémy rozvoja vidieckeho priestoru na Slovensku*, Záverečná správa výskumného projektu VEGA 1/7665/20, Nitra: FEM SPU, s. 85 – 94.

KONTAKTNÁ ADRESA

PhDr. Ľubica Baláčková
Katedra pedagogiky a psychológie
FEM SPU v Nitre
Tr. A. Hlinku 2,
949 76 Nitra
e-mail: Lubica.Balackova@fem.uniag.sk

Recenzent: PhDr. Andrea Kovalčíková